



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Sol Triplex In Eodem Universo**

**Hermann, Amand**

**Sultzbaci, 1676**

Quinta. De Custodia Angelorum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

QUAESTIO V.

De Custodia Angelorum.

(nisi tu convenientius aliquid considerasti) qui singuli singulis hominibus dati creduntur. Quid clarior?

De Beata Virgine M A R I A, id clare docet tract. ad Hugonem cap. 5. ubi etiam non quemcunque Angelum simplicem eidem praepositum fuisse, sed Archangelum, ait enim, sed & ipsam Virginem rogo, unde probabitur ex nomine, vel facie ante cognitam Angelis, quod ipsa videlicet esset, quam Deum elegerit in matrem sibi, excepto duntaxat Archangelo, cui & servanda ab initio tradita fuisse credenda est. Ex quo deducitur, Pontifices, Imperatores, Reges, & Summos Principes solemniores Angelos in sui custodiam deputatos habere, quod insinuat & suadet illa Majestas occulta, qua etiam audacissimi ad conspectum eorum perterrentur, & facundissimi obmutescunt.

Probatur Conclusio secundò

ex ratione, quia quilibet homo indiget Angelorum custodia, ut in multis dubiis illustretur, in tepore & pusillanimitate excitetur, à multis daemonum tentationibus liberetur & defendatur, ergo cuilibet homini particularis Angelus custos assignari debet; probatur consequentia, quia unus non sufficeret pro omnibus, quia Angelus ob suam limitationem ubique esse non sufficit, nec etiam potest dici, quod pro una civitate unus sufficiat, quia si ab illa exiret per desertum, aut alia devia, quis cum tunc custodiret? Deinde Angelorum numerus est tantus, ut cuilibet homini unus assignari possit, ad minus, qui simul vivunt: Imo Justinus Martyr lib. 99. à Christ. propositarum q. 3. ait, Angelum unum consummatam custodiã unius hominis, si moriatur, ad custodiã alterius non deputari.

Probatur Conclusio quoad

partem de Christo Domino: Quia hic ab instanti suae conceptionis fuit perfectè beatus, ultimo fini conjunctus, à quo nullatenus poterat dimoveri per tentationem: Nec erat in ipso necessarius ad intellectus illuminationem; neque ob bonae voluntatis preparationem, excitando eam ad bene operandum; neque ne incederet per viam desertam & inaquosam, hoc est, tentationibus plenam, quia secundum Joannem cap. 1. Vidimus gloriam ejus, quasi unigeniti à Patre, secundum potentiam, plenum gratiae, secundum voluntatem, & veritatem, secundum intellectum. Sed in contrarium

Arguitur I. Angelus nequit homi-

nem in suis actibus regulare & regere, ergo gratias dicitur, quod cuilibet sit assignatus aliquis in custodiã. Probatur aut. tum, quia nequit in partem rationalem hominis agere: Tum, quia nequit scire statum hominis, an sit odio vel amore dignus; tum denique, quia non novit secreta cordis humani. R. negando ant. cum suis probationibus, nam imprimis potest Angelus hominem efficacius docere, quam alius homo per signa sensibilia, immutando directè ejus phantasiam, vel coagendo cum intellectu agente ipsius hominis, ut causa partialis, ad imprimendam speciem in intellectum possibilem. Ad secundam dico, quod parum referat,

III.

IV.

Rationibus probatur.

V:

Rationes in oppositum adferuntur.

I. Dari Angelos Custodes, pro comperto habent DD. Augustinus & Bernardus, ac subtilissimus Scotus, nam D. Augustinus in glossa super illud Matth. 18. *Angeli eorum*, &c. ait: Non esse contemnendos homines, ad quorum custodiam Angeli mittuntur. Et mellifluus Doctor sapissimè, ut mox infra ostendam, generaliter de custodia Angelorum agit ferm. 77. in Cantica, & ferm. 4. de dedicat. Templi ubi ait: *Benignus es Domine, nec nostrorum hac fragili protectione murorum potes esse contentus, sed ipsis hominum prelati hominibus Angelicam quoque custodiam superponis, ut muros desensent, & eos qui murorum ambitu continentur. Ita Pater, quoniam sic placitum est ante te, sic necessarium nobis. Insufficiens enim est ministratio nostra, nisi & nobiscum, & pro nobis administratoris spiritus in ministerium mittas, ut hereditatem capiamus salutis. Quid enim, si non videmus obsequium, cum experiamur auxilium? Quid si non meremur aspectum, cum sentiamus effectum? Unde cum Scoto & mellifluo Doctore rationem, quare nobis dentur Angeli custodes, esse dico 1. ut hereditatem capiamus salutis 2. Divinum beneplacitum ex eo, quod omnes velit salvos fieri 3. propter insufficientiam nostram, ut defendamur à malignis spiritibus, & ut instruamur in necessariis, & erudiamur in mysteriis fidei. Et quàmvis, generatim loquendo, sit de fide, dari Angelos custodes, est tamen quaestio, an singulis hominibus unus assignetur, quando incipiat & finiat, &c. quae brevibus expeditur. Unde*

II. Dico I. Omnibus hominibus, quantumcumque sancti, etiam Beatae Virgini Mariae, non tamen ejus Filio Christo Domino, & etiam quantumcumque malis, assignatus est unus Angelus in custodiã. Haec est communissima Cath.

Omnibus hominibus Christo excepto datur Angelus custos.

Probatur primò. Ex Patribus Augustino, tum supra, qui in plurali loquitur;

tum lib. 83. qq. 9. 79. probat, *unamquamque rem visibilem in hoc mundo, Angelicam potestatem sibi habere praepositam.* D. Bernardo, qui sapissimè adstruit, & probat, pro singulis hominibus Angelum custodem esse deputatum, signanter tamen ferm. 12. in Psal. 90. per totum, paucula excerpto, *parum est, ait ibidem, enim, quod facis Angelos tuos spiritu, facis & Angelos parvulorum, illos utiq. tam felices, & tuos ad nos, & nostros ad te Angelos facis, ubi omnibus parvulis Angelos custodes datos esse palam adstruit.* Deinde dicit: *Super muros tuos Hierusalem constitui custodes. Nempe etiam ipsi, qui videntur muri, magni, aut in muro ipso columna, Sancti, his custodibus egent, & maxime.* Hic pro majoribus & sanctioribus etiam Angelos esse custodes demandatos asserit. Et universaliter monet omnes: *In quovis diversorio, in quovis angulo, Angelo tuo reverentiam habe; Tu ne audeas illo praesente, quod me vidente non audeas.* Et tandem claudit: *Habetote familiares Angelos, fratres mei, frequentate eos sedulã cogitatione, & devota oratione, qui semper vobis adsunt ad custodiã ad consolationem.* Et ne multis fusior sim lib. 5. Confid. 4. dicit: *Putemus Angelos dici*

ferat, satis enim est, scire quemlibet hominem esse creatum & ordinatum ad vitam æternam; satis etiam est, scire sic divinam providentiam disposuisse, & sibi demandatum, ut custodiat hominem in omnibus viis suis.

**Instatur:** Deus solus sufficit ad custodiendos homines, ergò frustra ponuntur Angeli custodes. *R.* dist. ant. si immediatè agere vellet, concedo, si vellet, ut defectò vult administrare per superiora inferiores creaturas, nego ant. & conseq. Deus itaque defectò custodit omnia mediantibus Angelis. *R.* 2. triplicem esse custodem hominum, universalem Deum ipsum, juxta illud Jobi 6. *Quid faciam tibi ò custos hominum.* Provinciale, & hic est Michaël Archangelus pro Ecclesia tota, & alii pro quolibet Regno & Provincia, suntque ex D. Bernardo in Confid. suprà, de ordine Principatum: Et hoc colligitur quoque ex illo Danielis 10. *Princeps Regni Persarum resistit mihi viginti & uno diebus*, id est, Angelus Princeps custodiens Regnum Persarum, & ecce Michaël, Protector Judæorum & Synagogæ, venit in adiutorium mihi. Tertius est Angelus custos particularis ex ultimo ordine, qui singulis singulis hominibus dati credantur, ut ait D. Bernardus 5. Confid. 4.

VI.

**Urgetur:** Isti non sunt necessarii, sufficiunt enim Provinciales, ergò; probatur ant. unus homo potest esse custos multorum, ergò etiam unus Angelus ex Principatibus. *R.* 1. negando ant. quoad utramque partem, licet enim unus Angelus Princeps sufficiat pro uno Regno, non sufficit tamen pro omnibus hominibus, quia ille tantummodo exercet suam functionem, in ordine, ut debito modo regatur, disponatur, conservetur, transferatur, &c. unde ad hoc sufficit, non tamen, ut quemlibet hominem inspirationibus adjuvet, à tentationibus dæmonum liberet, & hoc propter Regni magnitudinem, & suam limitationem, atque ob hominum multitudinem. *R.* 2. negando consequent. nam ex triplici capite possunt & sunt nobis assignati custodes, 1. ad majorem Dei providentiam 2. ob necessitatem & ad ordinis universi dignitatem majorem 3. ad majus solatium Angelorum, latantur enim, quòd Deo cooperari possint ad nostram salutem. Audi D. Bernardum, ferm. 1. de festiv. S. Michaëlis ubi aliam similem, & quasi eandem triplicem rationem sic allegat: *Hic est, dilectissimi, funiculus triplex, quo de excelso cælorum habitaculo, ad consolandos, ad visitandos, ad adjuvandos nos attrahitur supereminens charitas Angelorum, propter Deum, propter nos, propter semetipsos. Propter Deum utique, cuius tanta erga nos misericordie viscera ipsi quoque, (ut dignum est) imitantur. Propter nos, in quibus nimirum propriam similitudinem (genericam) miserantur. Propter seipsos, quorum ordines instaurandos ex nobis toto desiderio præstolantur.*

VII.

**Dices:** Videmus quotidie tot perire & damnari, ubi ergò manet Angelorum custodia, quæ utique superfluit, maximè in iis, quos certo vident damnandos. *R.* non obstante, quòd multi pereant, adhuc custodia Angelorum non superfluit, primò enim, non est certum, an

sciant finaliter eos perituros; & posito, quòd ex circumstantiis & cognitione secretorum cordis id scirent, adhuc non superfluit, quia Deus scit perfectissimè, quid de Petro futurum, hoc non obstante ei non denegat auxilium sufficiens, Deinde, quòd multi quotidie pereant, non provenit ex defectu custodie Angelorum, sed quia ipsi ex propria malitia sanctiorum inspirationibus obedire noluerunt, juxta illud: *Curavimus Babylonem, & non est sanata.* Unde in fideles, qui videntur extra statum salutis, & revera pro præsentibus iniquitatibus, quæ in eis sunt, adhuc tamen excitantur ab Angelis custodibus; nec tamen per hoc trahuntur ipsi Angeli, quia se perfecte conformant divine voluntati. Sed pro Christo Domino

**Opponitur** Autoritas Scripturarum primò, Psalmi. 90. Angelis suis Deus mandavit de te, quòd glossa interpretatur de Christo Domino: Secundo Lucæ 22. *Ecce apparet vobis Angelus de Cælo confortans eum;* Matth. 4. *Ecce accesserunt Angeli & ministrarunt ei.* Sed confortare & ministrare est actus custodie Angelicæ, ergò. *R.* hæc Scriptura testimonia exponi de Christo, ratione membrorum, quæ sumus nos. Deinde ministrare significat potius eorum obligationem, & non Christi necessitatem, unde dicuntur ministræ, non ex exigentia, sed reverentia.

**Instatur:** Christus habuit tentationem, ut patet ex Matth. 4. ergò ex exigentia debuit habere custodem Angelum. *R.* cum habuisset tantum tentationes extrinsecæ, ad nostram instructionem & eruditionem, non verbò intrinsecæ.

**Dico 2.** *Quilibet etiam hominum habet unum Angelum malum propositum ad sui oppressionem.* Est communis &

**Probatur primò** Autoritate D. Bernardi ferm. 12. in Psalm. 90. *Qui verò istas bonas (inspiraciones, liberationes, &c.) per bonos non credit fieri, cum certum sit, quòd eorum male utique sunt immisiones per Angelos malos.* Quod etiam supra satis insinavit ferm. 3. 4. 5. 6. & 7. ubi ostendit non unum, sed plures etiam dæmones insidiari cuilibet homini, maxime Religiosis, unde cuidam Eremiticæ ostensam fuit, unum dormitasse supra portas Civitatis, & plurimos sedulos fuisse ad decipiendum Anachoretam unum.

**Probatur secundò** Ratione: Quia dæmon imitatur in omnibus actionibus divinas, unde probabile est, quòd, sicut Deus immitit cuilibet homini unum Angelum in custodia, ita Lucifer mittat unum ad deceptionem, hinc præclare idem Mellissius dicit parabola 2. de pugna spirituali ait: *Inter Babylonem & Jerusalem nulla pax est, sed genera continua. Habet unaqueque Civitas Regem suum. Rex Jerusalem Christus Dominus est, Rex Babylonis dæmon. Et cum alterum in justitia, alterum in malitia regnare delester, Rex Babylonis, quos potest Civibus Jerusalem per ministros suos, scilicet spiritibus immundis seducere, ut servire eos faciat iniquitati, in Babylonem trahit. Clare etiam veritatem hanc expressè habet ferm. 70. de diversis*

diversis. spectaculum facti sumus mundo, & Angelis, & hominibus. Ita plane, & mali & boni pariter, illi quidem defectum nostrum, isti profectum desiderantes: illos enim sollicitat Invidia passio, istos compassio misericordiae, ut in nos incessanter intendant.

X.  
Custodia incipit ab instanti animatione.

**DICO 3.** Custodia Angelorum incipit ab instanti animatione hominū. Ita Doctor subtilis in Reportatis. Deduco ipsam imprimis ex D. Bernardo Serm. 1. de Annunt. B. V. ubi ait: *Videri mihi videor, dilectissimi, quatuor virtutibus huius (Misericordia, Veritate, Iustitia, Pace) amicum primum hominem ab ipso sua creationis instanti. Acceperat ergo homo Misericordiam, custodem scilicet atq; pedessequam, ut ipsa perveniret, & ipsa sequeretur eum, ipsaq; protegeret & conservaret ubiq;.* Sed defacto Deus custodit per Angelos & etiam tunc, ergo. Unde ipse mellifluus Doctor Serm. 12. in Pf. 90. ait: *Constituantur Domino misericordiae ejus. Mira dignatio & verè magna dilectio charitatis.*

**Probatur secundò ex Ratione**

Scoti: Quia Demōn ab instanti animationis insidiatur homini, ut eum necet, ne ad baptismum perveniat, ergo etiam debet habere aliquem Angelum Custodem ab initio, quia alioquin vita parvuli esset minùs tuta, maximè cum sit suppositaliter distinctus infans à Matre, ita ut non tam benè custodiretur per custodem Matris. D. Hieronymus contrarium videtur sentire, ait enim, quòd incipiat à Nativitate, seu ab utero Matris, benè explicatur ab & in utero Matris. Eodem modo, licet D. Paulus dicat, eos verim missos in ministerium, propter eos, qui capiunt hereditatem salutis, ex quo alii deduxerunt, Angelorum custodiam incipere post baptismum, quia tunc primò incipimus capere salutem, cum baptismus sit janua ad salutem; sed nec hoc obstat, quia statim ab initio conceptionis potentialiter acquirimus hereditatem salutis, quatenus sumus creaturæ rationales, propter finem supernaturalem à Deo creatæ, in baptismo verò magis proximè & formaliter in jure, & quasi in actu secundo.

XI.  
Intercedit inter Angelos custodes aliquando discordia.

**DICO 4.** Inter diversos Angelos omnium custodes frequenter intercedit discordia & pugna. Probatur ex Danielis cap. 10. sapius recensito & explicato. Sed

Dices Job 25. dicitur de Deo: Qui facit concordiam in sublimioribus spiritibus, ergo. Jobum intelligi debere de concordia in iis, quæ honorem & gloriam Dei, tanquam ultimi Finis concernunt, non verò de mediis, in his frequenter discordant, non verò in fine, quia frequenter judicant diversimodè de mediis, quando eis per Divinam revelationem non innotescunt. Sic etiam non discordant in præcedentiis & dignitatibus suis, ob maximam charitatem, & conformitatem ad Divinam voluntatem.

**Quæres I.** An Angeli gaudeant de bono successu custodiae suæ, & tristantur de malo? R. negativè

ad secundum, affirmativè ad primum. Ratio est, quia ob beatitudinem supernaturalem incapaces sunt tristitiæ propriæ, licet fortè in sensu anagogico; beatitudini tamen non obstat, quòd eorum gaudium accidentaliter augeti possit, hinc Luca 15. dicitur, Gaudium erit coram Angelis Dei, super uno peccatore penitentiam agente. Unde etiam mellifluus Doctor Serm. 30. in Cant. de lachrymis penitentium ait: *Hoc certe vinum lætificat cor hominū, hoc constat & Angelos bibere cum lætitia.* Deniq; gaudent in conversione & penitentia peccatorum, salutem hominum scientes. Lachrymæ penitentium vinum eorum, quòd in illis vitæ odor, sapor gratiæ sit, indulgentiæ gustus, reconciliationis jucunditas, sanitas redemptis Innocentiæ, serenitas suavitas conscientia.

**Quæres 2.** An apparitiones Dei sensibiles in veteri Testamento sint factæ per Angelos, ita, quòd personaliter erant Angeli, repræsentative verò, & authoritative Deum, cujus personam repræsentabant? R. affirmativè.

XII.  
Apparitiones Dei factæ sunt per Angelos quasi.

**Probatur primò ex Scriptura.**

Quæ utiq; quasi, ubi mentionem facit, quòd Deus apparuerit, subnectit, fuisse Angelos, ut patet Gen. 18, 19. 21. 22. 28. & 31.

**Probatur secundò ex Patribus**

D. Augustino 3. de Trinit. 11. ubi dicit, Deum semper apparuisse ministerio Angelorum, neq; ipsum in persona, sed Angelos in assumptis corporibus illis, ut in igne, vel in rubro, vel in aliis, in persona Dei locutus fuisse. Similiter D. Bernardus idem clarè adstruit Serm. 54. in Cantica his verbis: *Adde, quòd aliqui eorum (Angelorum) personam ejus gerebant, ita ut loqueretur quisq; eorum, non tanquam Angelus, sed tanquam Dominus. Verbi gratia: Ille Angelus, qui cum Moyse loquebatur, dicebat, Non ego Domini, sed ego Dominus, atq; id frequentius utebatur. Saliebat ergo in montibus, id est, in Angelis loquebatur, & suam hominibus exhibebat præsentiam.* Et potest tertio probari ratione hac; Si Deus aliquando apparuisset hominibus in propria persona, & non in Angelis, maximè Exodi 3. & 19. in Monte Sinai, sed in his locis non apparuit in propria persona, ergo: maj. patet: probatur min. ex illo Act. 7. ubi Stephanus referens historiam illam ait: *Explevis annis quadraginta apparuit in deserto in monte Sinai Angelus, in igne flammæ rubi, & facta est ad eum vox Domini, Ego sum Deus Patrum tuorum; ubi Stephanus clarè docet illum, qui in Sina apparuit, fuisse Angelum, ergo. Similiter dico de apparitionibus in novo Testamento, exceptâ illâ, quâ apparuit in carne humana, & similibus eam sequentibus, nam tunc, ut utaq; verbis D. Bernardi suprâ, Per se descendit ad terras, qui alios delegare solebat.*

\*\*\*